

Федоров О.В.,

аспірант кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права НЮУ імені Ярослава Мудрого

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СИСТЕМІ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ RICAS

Ключові слова: цифрова юриспруденція; кримінальний аналіз; запобігання злочинності.

Анотація. У роботі розглянуто цифрові методики, що застосовуються у нормотворчості та правоохоронній діяльності. Розкрито функціонал системи кримінального аналізу RICAS.

Ключевые слова: цифровая юриспруденция, криминальный анализ; предупреждение преступности.

Аннотация: В работе раскрыты цифровые методики, которые применяются в нормотворчестве и правоохранительной деятельности. Рассмотрено функционал системы криминального анализа RICAS.

Key words: digital jurisprudence, criminal analysis; crime prevention.

Summary: The paper discloses digital techniques that are used in rulemaking and law enforcement. The functionality of the RICAS criminal analysis system is considered.

Характерною рисою сучасного українського суспільства є всеосяжне використання інформаційних технологій у різних сферах економіки та громадського життя. Одночасно з визнанням невідворотності та конструктиву цифровізації на державному рівні дедалі більше уваги приділяється дослідженню та втіленню цифрових методик й у правоохоронну діяльність. Дійсно, як вказується у Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства (далі – Концепція) «Велика територія країни, значна кількість комплексних інфраструктур, інтенсивний дорожній рух, велика кількість соціальних та громадських об'єктів, навчальних закладів, лікарень тощо підтверджує, що ефективно вирішити питання безпеки людей лише нетехнічними (аналоговими) методами та інструментами майже неможливо. Загострення криміногенної ситуації та антитерористична операція на Сході країни вимагають створення надсучасної системи запобігання надзвичайним ситуаціям, протидії тероризму, “інтелектуальних” заходів безпеки громадян та критичної інфраструктури міст та селищ.» [1]

У згаданій Концепції окреслюється нагальне завдання для науковців та практиків: «Використання цифрових технологій повинно запровадити новий рівень координації діяльності оперативних, чергових, диспетчерських та муніципальних служб, відповідальних за громадську безпеку та повсякденну життєдіяльність місцевих громад, а також запровадити механізми швидкого реагування відповідних служб з метою усунення наслідків правопорушень та надзвичайних ситуацій.» [1]

Масмо зазначити, що у вітчизняних фахівців вже наявні напрацювання щодо застосування цифрових технологій у системному аналізі системи держави Україна [2; 3], задля створення нормативних актів та виявлення в них нормотворчих помилок [4]; моделюванні нормативних актів [5], системи держави [6], злочинності [7], заходів її запобігання [8].

Досить швидкими темпами методи цифровізації охоплюють і правоохоронну сферу. Одним з плідних напрацювань цього спрямування є інформаційно-аналітична система кримінального аналізу RICAS. [9]

RICAS – це «RICAS» – це технологія кримінального аналізу даних, що у своєму функціоналі поєднує передові аналітичні мето-

дики, зокрема – технології з використанням «штучного інтелекту» Text Minig та Data Mining. Система розрахована на опрацювання великих обсягів інформації з відкритих та відомчих джерел з метою дослідження криміногенної обстановки, конкретного розслідування, виявлення нечітких зв'язків, прогнозування злочинності, тощо. Функціонали налаштувань дозволяють відсіювати зайві дані, візуалізувати досліджувані матеріал на карті, таблицями та схематично.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від від 17.01.18 . № 67-р. Урядовий кур'єр. 2018. № 88.
2. Ельчанінов Д. Б. Системологічний підхід до аналізу та прогнозування в державному управлінні. *Стратегічні пріоритети*. 2009. № 2 (11). С. 82–87.
3. Оболенцев В. Ф. Базові засади системного аналізу системи держави України. Харків. Юрайт. 2016. 98 с.
4. Гуца О.Н., Демченко О.Б., Оболенцев В.Ф. Інформаційна технологія перевірки алгоритмічності нормативних актів медичної сфери. Конституційні засади медичної реформи в Україні : матеріали Мед.-прав. форуму (м. Харків, 6 груд. 2019 р.) / ОБСЄ, НДІ ВПЗ ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. журн. «Wiadomosci Lekarskie». X. Право. 2019. С. 68.
5. Оболенцев В. Ф. Досвід цифрового моделювання Конституції України у нотації IDEF0. Актуальні шляхи удосконалення українського законодавства : зб. тез наук. доп. і повідомл. XI Всеукр. наук.-практ. конф. Наук., пр. юр., асп. та студ. (м. Харків, 16 трав. 2020 р.)/НЮУ ім. Ярослава Мудрого; Юр. клін. X. Право. 2020. С.31-33.
6. Оболенцев В. Ф. Відображення злочинності у моделі системи держави Україна / В. Ф. Оболенцев // Проблеми законності. - 2018. - Вип. 143. - С. 173-180. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2018_143_18

7. Оболенцев В.Ф. Моделювання злочинності згідно SADT-технологій // Вісник кримінологічної асоціації України: ел. наук. фах. видання. - 2017. - Вип. 3 (17). - С. 132-139.

8. Оболенцев В.Ф., Конституція як прагматична вербальна модель системи держави Україна: значення для правоохоронної діяльності. Теорія і практика правознавства: електрон. наук. фах. вид. Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. 2020. Вип. 1 (17). DOI: <https://doi.org/10.21564/2225-6555.2020.17.206291>

9. Узлов Д.Ю., Струков В.М., Оболенцев В.Ф. та ін. Прикладний кримінальний аналіз на базі інформаційно-аналітичної системи «РІКАС». Х. Юрайт. 2018. 92 с.

Наук. керівник к.ю.н., доц. Оболенцев В.Ф.